

การสร้างพระปั้มเหรียญโลหะของจังหวัดนครสวรรค์และกลยุทธ์ที่พึงมี Coin Pressing Buddha Images Casting in Nakhon Sawan Province

บุศราคำ เรืองโกสุม¹

Abstract

A loosely network of coin pressing Buddha images casting in Nakhon Sawan province is a preserving and continuing of local wisdom. Even though machines presently were being used, it still purposely serves the ideas of Her Majesty Queen Sirikit on arts preserving. In general, a reactive working approach is being used and applied for coin pressing Buddha images casting more than a proactive working approach towards special and general customers. The objectives of this study were to study methods in coin pressing Buddha images casting in Nakhon Sawan province, and to indicate appropriate strategies in producing coin pressing style of Buddha images casting. These two objectives would serve well to the need of all groups of customers.

The sampling subjects used in this study were all populations of coin pressing Buddha images casing network in Nakhon Sawan province. The qualitative research was used in this study with naturalistic approach based on subjective judgement for exploratory. The holistic perspective was also applied to find out the appropriate multi dimension of coin pressing Buddha images casting presently through dynamic phenomenon form complexity to simplicity.

The research findings based from the data analysis showed that the model or prototype of coin pressing Buddha images casting in communities, Nakhon Sawan province was not exact significant due to only machine was used presently in casting. In using machine, safety had to be emphasized. According to the data found from interviews and observations, common problems had to be analysed for indicating common needs and common interests of loosely coin pressing Buddha images casting network. As a result, it could set up the vision, future scenario and replace reactive strategy with proactive one of coin pressing Buddha images casting business.

Key word ; Coin Pressing Buddha Images, Nakhon Sawan Province

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University.

บทคัดย่อ

เครือข่าย(network)(แบบหลวมๆ)ในการสร้างพระปี่มเหรีญโลหะของจังหวัดนครสวรรค์ เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแม้มีการปรับเปลี่ยนมาใช้เครื่องจักรในการปี่มเหรีญโลหะแต่หากการสืบทอดเจตนารมณ์ด้านศิลปะยังคงมีการรักษาและต้องการความสืบสานตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถหากการทำงานมักเป็นการทำงานเชิงรับมากกว่าเชิงรุกในการสนองความต้องการด้านคุณภาพของลูกค้ำที่มีหลากหลายทั้งลูกค้ำเฉพาะและลูกค้ำโดยทั่วไป วัตถุประสงค์ในการวิจัยจึงศึกษาวิธีการสร้างพระปี่มเหรีญฯ ในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างพระที่เหมาะสมในการดำเนินการให้มีการผลิตที่มีคุณภาพสนองความต้องการของลูกค้ำทุกกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นประชากรทั้งหมดของเครือข่ายการสร้างพระปี่มเหรีญฯ ในจังหวัดนครสวรรค์ วิธีการเก็บข้อมูลใช้การ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีการตัดสินใจคุณค่าภายนอกที่เน้นวิธีการเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) วิธีการแบบอรรถนัยนิยม ที่ค้นหาประเด็น (exploratory) ในการวิจัยในการสร้างความรู้การเข้าสู่รูปแบบการมองภาพแบบองค์-รวม (holistic perspective) เพื่อหาความสัมพันธ์แบบหลายมิติต่อกันภายในบริบทที่ระบบการสร้างพระเป็นอยู่ ด้วยการดึงเอาความสลับซับซ้อนของปรากฏการณ์มาสู่ระดับที่ง่าย (simplicity) เพื่อให้เกิดความเข้าใจรอบด้านและการเสนอภาพให้ชัดเจนเกี่ยวกับพลวัตรของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด ผลการวิจัยได้มีการวิเคราะห์การสร้างพระเพื่อหาต้น-แบบ (prototype) ของการทำพระปี่มเหรีญฯ ของชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์ ที่แม้ความแตกต่างมีไม่มาก เนื่องจากการใช้เครื่องจักรสมัยใหม่เข้ามาดำเนินการแทนแต่ต้องเน้นความ ปลอดภัยในการดำเนินการเป็นพื้นฐานจากการสอบถามและการสังเกตอย่างมีระบบพบว่า มีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ปัญหาพร้อม (common problems) เพื่อกำหนดเป็นความต้องการร่วม (common needs) เพื่อที่จะผสมผสานกับความสนใจร่วม (common interest) ของเครือข่าย (แบบหลวมๆ) ในการสร้างพระฯ เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ภาพ รวมอนาคต (scenario) และกลยุทธ์ (strategy) ในการทำงานเชิงรุกแทนการทำงานเชิงรับที่มี

คำสำคัญ : การสร้างพระปี่มเหรีญโลหะ นครสวรรค์

บทนำ

การสร้างพระปี่มเหรีญฯ ในจังหวัดนครสวรรค์เป็นงานศิลปกรรมพื้นบ้านที่มีการเริ่มต้นมาแม้ไม่นานนัก แต่ก็มีเครือข่ายในการสร้างพระเป็นที่ยอมรับในเรื่องของคุณภาพที่เป็นที่ต้องการของลูกค้ำ แม้มีการใช้เครื่องจักรที่มีราคาค่อนข้างสูงทำแลดูเหมือนกับไม่ยุ่งยากในเรื่องของระบบการทำงานที่มีแต่ทักษะในการประกอบการให้มีความแตกต่างเพื่อให้เกิดการแข่งขันกันระหว่างโรงงานที่ทำหรีญได้เกิด ขึ้นตลอด จึงก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน และท้องถิ่นเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การศึกษาที่แสวงหาความจริง(truth)ของศิลปกรรมที่กลายเป็น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเรื่องที่พึงแสวงหาและปรับระบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ไร้พรมแดน จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นในการ รักษาเอกลักษณ์ การประกอบการเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดที่เหมาะสมในอันที่จะสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในการสืบทอดงาน ศิลปะที่เป็นให้คงอยู่และสามารถปรับเปลี่ยนตนเองในการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ได้ตลอดไป

การสร้างเหรียญพระ (ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม, 2551: 1) ประเทศไทยในสมัยก่อนไม่ปรากฏ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แน่ชัดว่าเคยทำเหรียญพระจากรูปแบบของชาวตะวันตกมีเหรียญตรา สัญลักษณ์ ต่อมากลายเป็นเหรียญรูปพระ, เหรียญวัดดุมงคลที่ระลึก ในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 ที่เริ่มจัดสร้างเหรียญทองแดง ต่อมา มีการสร้างพระปั๊มเหรียญมาพร้อมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ สาเหตุสำคัญคือสร้างเป็นเครื่องรางของขลังและกลายเป็นเหรียญรูปพระ เหรียญวัดดุมงคลที่ระลึก

เทคโนโลยีการสร้างเหรียญพระ ในช่วงรัชกาลที่ 5 - รัชกาลที่ 6 เป็นยุคเฟื่องฟูแห่งการจัดสร้างโรงปั๊มเหรียญ โดยเฉพาะการนำพระมาคล้องที่คอเป็นสาเหตุหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเป็นช่วงสงคราม และการรุกรานจากตะวันตก ทำให้ความมั่นคงมีน้อย คือ แรกเริ่มจะเชื่อเรื่องคงกระพันชาตรีและถัดมาเป็นการเชื่อเรื่องแคล้วคลาดอันตรายและกลายเป็นที่พึ่งทางจิตใจไป ทั้งๆที่สมัยอยุธยาแม้จะมีสงครามมากก็ยังไม่ได้ใช้พระเครื่องแต่จะใช้เวทมนต์คาถา คงเป็นเพราะถือว่าศาสนาเป็นเรื่องบริสุทธิ์ตามคนอินเดีย ที่มักไม่นิยมเอามาแต่งงานเนื่องด้วยที่สกปรก (ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม (ก), 2551 : 10-11)

เหรียญพระพุทธเจ้าสร้างครั้งแรกเป็นเหรียญพระ-พุทธชินสีห์ วัดบวรนิเวศวิหาร ปี พ.ศ. 2440 จากพระราชดำริของรัชกาลที่ 5 หลังกลับจากเสด็จประพาสยุโรป ส่วนเหรียญพระคณาจารย์ เหรียญแรกสร้างปี พ.ศ. 2458 คือ เหรียญพระพุทธวิริยากร (หลวงพ่ोजิตวัดสัตตคามารด ราชบุรี) แจกงานพิธีพระราชทานเพลิงศพ (อรรถวัติ ศิริสิทธิขงไชย, 2551 : 18)

พระปั๊มเหรียญโลหะ: ข้อมูลพื้นฐานบางอย่าง ([http:// www. lib.ubu.ac.th](http://www.lib.ubu.ac.th) (ไม่ระบุชื่อผู้แต่ง) (22 สิงหาคม 2551)

พระปั๊มแผ่นทอง-แผ่นเงิน มีมาแล้วเป็นเวลานาน หรือพระที่ถูกกลุ่ซึ่งเป็นแผ่นทอง-เงิน ในยุคหรือสมัยต่างๆ กัน ตั้งแต่ศิลปะทวาราวดีลงมา ปัจจุบันการสร้างพระปั๊ม เหรียญมีการสร้าง บล็อกใช้เครื่องถอดบล็อกแกะพิมพ์โก๊ส เคียงคุณภาพกับที่โรงกษาปณ์ งานแกะที่คมชัดเห็นถึงรายละเอียดได้อย่างชัดเจน ในปัจจุบันนี้พระเครื่องประเภทเหรียญพระพุทธ และเหรียญคณาจารย์รุ่นเก่าๆ มีค่านิยมสูงมากมีการทำปลอมที่ได้มีการพัฒนาวิธีการทำได้ใกล้เคียงของแท้ที่สร้างมา เนื่องจากของปลอมนำเหรียญแท้ไปถอดพิมพ์ จึงทำให้ของปลอมมีจุดดำหนึ่ที่ด้านหน้าและ ด้านหลังของเหรียญใกล้เคียงกับของแท้มากจะแตกต่างกันที่ความชัดของตัวหนังสือและเส้นแฉกรูเจาะหูเหรียญ ขอบข้างของเหรียญ ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่สุดในการพิจารณาเหรียญว่าแท้หรือไม่ เพราะขอบด้านข้างของเหรียญยังไม่สามารถปลอมแปลงได้เหมือน ร่องรอยที่เกิดขึ้นที่ด้านข้างของเหรียญนั้น เกิดขึ้นโดยธรรมชาติขั้นตอนการผลิต

ศิลปะการสร้างพระปิ่นเหรียญ พระปิ่นเหรียญมีรูปทรงที่แตกต่างกันตามความนิยม แต่ที่มีเอกลักษณ์ของการปิ่นเป็นการปิ่นตัดข้างเหรียญซึ่งอาจจะจำแนกออกเป็น 3 ยุค คือ

1. ยุคประมาณ พ.ศ. 2440-2485 ในช่วงนี้นิยมสร้างเหรียญที่มีลักษณะเป็นรูปทรง 4 แบบคือ รูปทรงกลม รูปไข่ รูปทรงอาร์ม และรูปทรงเสมา ทั้งสี่แบบนี้ สามารถแยกกรรมวิธีการสร้างได้เป็น 2 ชนิด คือ 1.1 เหรียญปิ่นชนิดข้างเลื้อย 1.2 ทำปลอกกระบอกปิ่นเหรียญจะเป็นรูปทรงกลมและรูปไข่เป็นวิธีทำที่ไม่ยุ่งยากและไม่เสียเวลามากนักและยังทำรูปทรง เสมาและรูปทรงอาร์ม แต่มีน้อยมากวิธีการทำที่ยุ่งยากกว่าด้านข้างของเหรียญปิ่นชนิดนี้จึงเรียบเนียน โดยมีตัวกระบอกเป็นตัวบังคับแต่หากพบรอยเส้นทิวบางๆในขอบข้างของเหรียญ สาเหตุจากช่างแต่งตัวปลอกกระบอกไม่เรียบ

2. ยุคประมาณ พ.ศ. 2486-2499 มีการสร้างปิ่นเหรียญ ข้างตัด เครื่องจักรมีความทันสมัยขึ้นมีการทำตัวตัดเหรียญให้ขาดโดยไม่ต้องเลื้อย แต่การปิ่นเหรียญและตัดในยุคนั้นจะแตกต่างกับเหรียญในปัจจุบัน คือ ด้านข้างของเหรียญจะมนๆ ไม่ค่อยมีริ้วรอยมากนัก ด้านหน้าจะนูนเล็กน้อยแต่ด้านหลังจะเป็นแอ่งกระทะ ซึ่งเกิดจากการปิ่นและตัดเหรียญ

3. ยุคประมาณ พ.ศ. 2500-ปัจจุบัน ในยุคนี้มีการ พัฒนาตัวตัดด้านข้างเหรียญที่ทันสมัย เพื่อความสะดวกในการตัดเหรียญจำนวนมากๆและตัดคมชัด บางครั้งในเหรียญหลวฟ่อเดียวกัน มีตัวตัด2ตัว ขอบด้านข้างก็จะไม่เหมือนกัน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการสร้างพระปิ่นเหรียญโลหะในจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการสร้างพระที่เหมาะสมในการดำเนินการ ให้มีการผลิตที่มี

คุณภาพสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่ม

คำถามในการวิจัย

กิจกรรมและกระบวนการสร้างพระปิ่นเหรียญโลหะที่จะเป็นต้นแบบ(prototype)ของโรงงานที่มีการสร้างพระปิ่นเหรียญโลหะมีอะไรที่สำคัญและเชื่อมโยงกันหรือไม่

กลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนที่สำคัญในการสร้างพระปิ่นเหรียญ เพื่อผลการทำงานเชิงรุกควรมีเรื่องอะไรที่สำคัญมาเกี่ยวข้องบ้างในการบรรลุผลเพื่อการสนองด้านคุณภาพที่ตรงความต้องการของลูกค้าหลายกลุ่มและการส่งงานตรงเวลา

ประโยชน์ ที่จะได้รับการจากการวิจัย

1) เพื่อเข้าใจองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการสร้างพระปิ่นเหรียญโลหะอย่างมีคุณภาพ

2) ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการ ได้รับรู้และเข้าใจกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพให้มากที่สุดเท่าที่จะดำเนินการได้ และเป็นหนทางหนึ่งในการถ่ายทอดกระบวนการผลิตที่เป็นเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแลกเปลี่ยนกับความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

3) แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมด้วยการใช้วิธีการจัดการเชิงกลยุทธ์เข้ามาเพื่อแก้ปัญหาคือการผลิตให้มีคุณภาพในการตอบสนองความต้องการของโรงงานในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

วิธีการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ที่มีการตัดสินใจคุณค่าภายนอกที่เน้นวิธีการเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) (ดูราย ละเอียดเพิ่มเติมในดิเรก ฤกษ์หรรษา, 2551 หน้า 17) ที่ใช้วิธีการแบบอัตนัยนิยม ที่ค้นหาประเด็น(exploratory)ในการวิจัย เพื่อสร้างความรู้การเข้ารูปแบบการมองภาพแบบองค์รวม(holistic perspective) ในการหาความสัมพันธ์แบบหลายมิติต่อกันภายในบริบทที่ระบบการสร้างพระเป็นอยู่ด้วยการดึงเอาความสลับซับซ้อนของปรากฏการณ์มาสู่ระดับที่ง่าย(simplicity) เพื่อให้เกิดความเข้าใจรอบด้านและการเสนอภาพให้ชัดเจนเกี่ยวกับพลวัตรของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด

ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการมองเห็นความสำคัญของความหมาย (meaning) ของความเป็นอัตตวิสัยของมนุษย์ (human subjectivism) เพื่อให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องตรงตามประเด็นภายใน (internal validity) มากที่สุดของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย โดยเน้น “ผู้ให้ข้อมูล” เป็นหลักและเป็น “ผู้กระทำ” และมุ่งหมายที่จะให้การตีความ (interpretation) ในรูปแบบที่คนทั่วไปทุกระดับเข้าใจ วิธีการและประสบการณ์ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้

แนวคิดพื้นฐานวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง(truth)ให้มากที่สุดในรูปแบบแนวทางองค์รวม (Holistic Approach) ของศิลปะการสร้างพระปัมเหรียญที่ชัดเจน ที่เป็นทั้งหลักการพื้นฐานและประสบการณ์ที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านในอันที่จะสืบทอดเจตนารมณ์ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในการ“สืบค้นหา”บุคลากรที่เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ตามภูมิปัญญาชาวบ้านที่ถ่ายทอดผสมผสานกับประสบการณ์ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าร่วม เพื่อให้ช่างปัมพระเหรียญทั้งหมดที่ไปเก็บข้อมูลบอกข้อมูลที่จำไว้เป็นความลับซึ่งสืบทอดต่อมาออกมาเผยแพร่ เพื่อสืบสานปณิธานการสร้างพระปัมเหรียญที่เป็นโลหะจึงใช้วิธีการผสมผสาน(integrate)ในการเก็บข้อมูลด้วย แนวคิดที่เป็นพื้นฐานการวิจัยและการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์ที่ผสมผสานกันระหว่างความเป็นจริงและความคิดเห็น ดังต่อไปนี้คือ

ความครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัยที่แม่นเน้นเชิงคุณภาพก็จริง แต่จะเป็นพื้นฐานการนำไปสู่การวิจัยที่จะทำเพิ่มเติมเชิงปริมาณด้วยในครั้งต่อไป จึงเป็นความพยายามที่จะสร้างความเชื่อมโยงให้เกิดการสรุปสาระอย่างมีเหตุผลเพื่อให้กระบวนการค้นหาคำตอบเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและตั้งอยู่บนหลักการและวิธีการที่มีเหตุผล การเลือกกลุ่มประชากรในพื้นที่เน้นคนที่มีความรู้มาก

ประสบการณ์มากเป็นแกนนำแต่ครอบคลุมประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่ม เป้าหมายการวิจัย ด้วยการใช้กระบวนการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้การตีความเกิดผลสูงสุด

ลักษณะการเก็บข้อมูลจะเน้นรูปแบบของ “Interactive-participatory Approach” ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ที่แนบแน่นระหว่างผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดกับผู้ทำการวิจัยและผู้ร่วมเก็บข้อมูล ผู้ร่วมเก็บข้อมูลเป็นผู้จบปริญญาตรีในสาขาวิชาออกแบบประยุกต์ศิลป์และเป็นบุตรของแกนนำชุมชนที่ริเริ่มเครือข่ายการหล่อพระในนครสวรรค์ (นายนิคม ฯ) การถ่ายทอดข้อมูลตามความเป็นจริงจึงน่าจะมีการปิดบังน้อยที่สุด การใช้ภาพถ่ายเป็นสื่อสำคัญ ทั้งมีการสังเกตและเรียนรู้ถึงปฏิสัมพันธ์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการสร้างพระตามสภาพธรรมชาติและความเป็นจริง

มาตรฐานที่ใช้ในการวิจัยนี้ เน้นการใช้ประโยชน์ (utility standard) จากข้อมูลสารสนเทศจึงมีรูปแบบที่สำคัญคือ 1) ความเป็นที่น่าเชื่อถือของผู้วิจัยที่เป็นรองศาสตราจารย์ด้านศิลปะในมหาวิทยาลัย และผู้ช่วยนักวิจัยที่เป็นบุตรของแกนนำที่เริ่มต้นสร้างเครือข่ายชุมชนหล่อพระในนครสวรรค์ 2) การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมที่สามารถตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศ เพราะมีภาพถ่ายอธิบายรายละเอียดทุกแง่มุมที่ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ 3) การประเมินจะมีการทำให้เกิดความชัดเจนทุกขั้นตอนด้วยภาพ ถ่ายให้มากที่สุด เพื่อเกิดการนำเสนอไปใช้ประโยชน์เต็มที่ด้วยการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยประยุกต์ไปยังผู้เกี่ยวข้องและสนใจอย่างทั่วถึงและเพิ่มด้วยการผ่านทาง BLOG เพื่อส่งผลกระทบให้มีการตื่นตัวกระตุ้นการดำเนินการวิจัยต่อไปในด้านนี้อย่างต่อเนื่อง

มีการพยายามใช้มาตรฐานความถูกต้อง (accuracy standard) เช่น 1) สร้างความชัดเจนในกรอบการประเมินค่าให้มากที่สุดเท่าที่การวิจัยเชิงคุณภาพกระทำได้ 2) มีการวิเคราะห์บริบทอย่างชัดเจนเพียงพอ การบรรยายแหล่งข้อมูลและประชากรชัดเจน 3) มีการพัฒนาระบบการเก็บข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ 4) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเน้นการหาข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

แม้การวิจัยเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีที่มีประชากรไม่มากนักแต่ก็เป็นประชากรทั้งหมดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์รวมทั้งสิ้น 5 คน เป็นเจ้าของโรงงานใน อ.เมือง คือ ต.หนองปลิง 1 คน ต.หนองกระโดน 1 คน อ.พยุหะคีรี คือ ต.พยุหะ 2 คน ต.ท่าน้ำอ้อย 1 คน และเป็นความพยายามในการทำให้เกิดผลของความละเอียดถี่ถ้วนของการวิจัยเชิงคุณภาพตามวิธีการที่กำหนดไว้

วิธีการเก็บข้อมูลและการประเมินรูปแบบของเครื่องมือใช้ 2 วิธีคือ

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (แบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด) ของนักวิจัยและผู้ช่วย ผสมผสานกับ

2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วมของนักวิจัยอย่างมีระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการบันทึกเหตุการณ์ตามธรรมชาติอย่างมีระบบที่ใช้ “ความร่วมมือ” จากประชากรและกลุ่มตัวอย่างข้อมูลที่ได้มาได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของประชากรสถานที่ทำการวิจัยว่าเหมาะสมกับเรื่องคำตอบในการวิจัยเป็นอย่างดี

การประเมินค่าของข้อมูลใช้การประเมินแบบอัตนัยนิยม(Subjectivism)ก่อนที่จะไปทำการเก็บข้อมูลคือการใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของนักวิจัยเป็นตัว กำหนดเกณฑ์ (criteria) ตัวชี้วัด (indicators) และมาตรฐาน(standard) ที่เกี่ยวข้องตามจำเป็นขึ้นมาจากหลักของ “เหตุและผล” วิธีการดำเนินการจึงสามารถยืดหยุ่นได้ตามจำเป็นในการรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านตามสภาพธรรมชาติให้มากที่สุด ใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญการเป็นเกณฑ์ในการสรุปผล การตัดสินใจคุณค่าและเกณฑ์การตัดสินใจ การวิเคราะห์เบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเก็บข้อมูล การสังเกตตามระบบที่กำหนด จะสามารถทำได้ในระดับลึกๆลงไปได้เพื่อให้ได้มาของข้อสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งที่ประเมินตามเป็นเกณฑ์สำคัญในการสรุปผลที่ต้องการได้

การกำหนดคุณค่า (values) ทั้งภายใน (merit) และภายนอก (values/worth) จะมีการอ้างอิง (inference) กับสิ่งที่สังเกตมาโดยตรงเพื่อหาคุณค่าในการนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน (อาจจะเป็นเชิงธรรมชาติหรือวิธีการเชิงระบบ) จะเน้นคุณค่าภายนอกที่แม้มีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ปรากฏการณ์ หรือบริบท (context)

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้มีการคิดล่วงหน้าตั้งแต่ในขั้นการออกแบบการวิจัย คือกำหนดล่วงหน้าว่าข้อมูลที่ต้องการนั้น มีวิธีการวิเคราะห์แบบไหนที่เหมาะสมที่สุด ดังนั้นข้อมูลที่สัมภาษณ์และบันทึกจากการสังเกตมาจะถูกถอดความและให้ความหมายอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ใจความที่เหมาะสมในการสรุปอย่างมีจุดเน้นตามประเด็นสำคัญในการอธิบายตามภาพที่ปรากฏ เพื่อตอบคำถามหลักตามเรื่องที่กำหนดกรอบไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลจึงสามารถกระทำไปพร้อมกับการเก็บข้อมูลด้วยในหลายกรณีโดยให้เกิดความถูกต้องตรง (validity) ตามประเด็นที่กำหนดกรอบไว้ในรูปของ “ข้อค้นพบ” “คำอธิบายสรุป” “การตีความ” (หรือแนวคิดทฤษฎี) ว่าถูกต้อง ตามสภาพที่เป็นอยู่ของประชากรที่ทำการศึกษาอย่างมีเหตุมีผลและยอมรับ เพราะการที่จะบอกว่าอะไรถูกต้องแสดงว่าสิ่งนั้นเชื่อถือได้ (credible) ไม่เลื่อนลอย สามารถอธิบายได้ตามเหตุผลอย่างน้อยก็ถูกต้องตามความเป็นจริงทางตรรกะ

ความถูกต้องนั้นพยายามให้เกิดความถูกต้องตรงตามประเด็นตาม 4 ประการต่อไปนี้ ให้มากที่สุดคือ 1) การพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ได้อย่างถูกต้อง 2) การตีความข้อมูลตรงตามประเด็น 3) ตรงตามประเด็นทางทฤษฎี 4) ตรงตาม ประเด็นในการนำไปใช้ในที่อื่น เวลาอื่นๆ

ทั้งการสรุปจะมีการบ่งชี้ว่าข้อค้นพบที่เป็นสาระ สำคัญของการวิจัยคืออะไร มีแบบแผนและมีความสัมพันธ์กับการนำเอาข้อมูลมาย่อในการประมวลผลเพื่อค้นหาข้อค้นพบ ที่เป็นความรู้ระดับความเป็นจริง (factual knowledge) ที่มองด้วยตาได้ไม่ต้องใช้ความคิดและจินตนาการ ทั้งในรูปสูงสุดที่เป็นคำอธิบายกรอบของแนวคิดหรือความรู้เชิงทฤษฎี ที่มีการดำเนินการในเรื่องของ 1) การมองหาประเด็นสำคัญที่ปรากฏในข้อมูล 2) การมองหาความน่าจะเป็นของข้อมูลที่น่าจะบอกว่าอะไรจะเป็นข้อสรุปที่ดีที่สุด 3) การสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดกลุ่มที่มีคุณสมบัติเหมือนกันเพื่อมองหา “ความเหมือน” “ความแตกต่าง” ในเรื่องที่จะวิเคราะห์ แล้วมีการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างมี

เหตุผลเพื่อสร้างข้อสรุปเชิงแนวคิดและทฤษฎีให้มีความหมาย การตีความและการตรวจสอบความถูกต้องของการวิจัย โดยการพิจารณาถึงสิ่งที่มีอยู่แล้วว่ามีความเหมาะสม มีคุณภาพดีพอเพียงหรือไม่

ข้อสรุปจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานที่หนักแน่นและชวนให้คล้อยตาม โดยการไม่มีการละเลยหลักฐานที่เกี่ยวข้องและจะทำงานๆด้วยการเอาผลการวิเคราะห์เปิดเผยให้นักวิชาการที่สนใจในเรื่องนี้ได้อ่านและแสดงความคิดเห็นใน BLOG ที่มีการค้นพบง่าย

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ในปัจจุบันมีการสร้างพระปัมเหรียญได้ปริมาณมากในในเวลาเดียว แม้ขั้นตอนการทำผิวพระก็จะคล้ายคลึงกับการหล่อโบราณ แต่เปลี่ยนแปลงในบางขั้นตอนให้ทันสมัยด้วยเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้แก่ 1) เครื่องไฮดรอลิก (เครื่องที่หนึ่ง) เป็นกรรไกรตัวผู้ ตัวเมียสำหรับกดปัมแผ่นโลหะตัดเป็นรูปขอบยังไม่มียอดลาย 2) นำแม่พิมพ์เหล็ก(บล็อก)มาใส่ในตำแหน่งของเครื่องไฮดรอลิก(เครื่องที่สอง) ถ้าต้องการปัมเหรียญที่มีลวดลายด้านเดียวก็ใส่บล็อกด้านเดียว แต่ถ้าต้องการปัมมีลวดลายทั้งสองด้านก็ใส่บล็อกทั้งด้านบนและด้านล่างของเครื่อง 3) เครื่องตัดขอบ (เครื่องที่สาม)จะมีกรรไกรตัวผู้ ตัวเมียสำหรับตัดขอบเหรียญที่ปัมให้เรียบร้อย 4) ใช้เครื่องปัมตัวเล็ก (เครื่องที่สี่) เจาะรูสำหรับใส่ห่วงจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างมากกับการสร้างพระในปัจจุบันที่มีการสร้างคราวละมากตามความต้องการ และมีความเหมือนกันทุกองค์

การปัมเหรียญโลหะในจังหวัดนครสวรรค์

งานศิลปะพื้นบ้านด้านพระปัมเหรียญนี้ เพิ่งเริ่มทำกันเมื่อประมาณช่วงปี พ.ศ. 2535 มีทำประมาณ 5 แห่ง ส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรราคาแพงทำจะมีเครื่องจำนวน 4 เครื่อง แต่ละเครื่องจะมีหน้าที่แตกต่างกันไป และจะทำในกลุ่มญาติของตนเท่านั้น เป็นวิธีการทำที่รวดเร็วใช้เวลาน้อยคุณภาพสินค้าดี แต่ต้นทุนการใช้จ่ายจะสูงกว่าการทำพระแบบอื่นมากและลูกค้าต้องเสียค่าทำบล็อกในราคาสูงเพราะต้องส่งแบบทำที่กรุงเทพฯ เมื่อปัมเสร็จสามารถนำบล็อกกลับได้ แต่บางแห่งทำบล็อกเองเพื่อลดต้นทุน โดยประสานงานกับร้านช่างหล่อเหล็ก

การทำงานของช่างทั้งหมดคำนึงถึงความถนัดมาก กว่าความปลอดภัยและอุบัติเหตุของตนเอง ในการสร้างพระปัมเหรียญในจังหวัดนครสวรรค์ มีวิธีการทำคล้ายๆกันเพราะใช้เครื่องจักรทำ แต่ต่างกันด้วยเทคนิคเฉพาะตัวที่ได้รับการถ่ายทอดมาและประสบการณ์เดิมที่สะสมในการทำแม่พิมพ์ การตกแต่ง การผสมโลหะ การทำผิวโลหะ ฯลฯ

กระบวนการทำพระปัมเหรียญ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ 1) ออกแบบและสร้างแม่พิมพ์เหล็ก (บล็อก) ลูกค้าจะนำรูปถ่ายหรือประติมากรรมขนาดเล็กมาให้ เพื่อถอดแบบทำเป็นบล็อกและแกะทำแม่พิมพ์เหล็ก ให้ร้านทำบล็อกในกรุงเทพฯ (ช่างนครสวรรค์พอมีฝีมือแต่ไม่สามารถทำกรรไกรตัวผู้ตัวเมียสำหรับการขึ้นรูปตัดได้) ทำบล็อกใช้เวลา 4-7 วัน พร้อมกับสั่งซื้อวัสดุมาด้วย ลูกค้าต้องจ่ายเงินทำบล็อก (ปัมก็เหรียญก็ได้) และนำบล็อกที่สั่งทำกลับได้ 2) งานจะ

ออกมาสวยงามมากขึ้นอยู่กับการออกแบบดีมีจุดเด่นในการดึงความสนใจตามความนิยมของกลุ่มเป้าหมายนิยมนำรูปถ่ายพระพุทธรูปหรือรูปถ่ายพระเกจิอาจารย์ในการสร้างพระปั๊มเหรียญรายละเอียดต่างๆในการสร้าง คือรูปแบบ รูปทรง ศิลปะ ชื่อพระเกจิอาจารย์หรือชื่อพระพุทธรูป ชื่อวัดอำเภอ, จังหวัด ปีพ.ศ.ที่สร้าง ฯลฯ 3) การทำผิวพระขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้าว่าทำผิวมันเงา, ผิวพระเก่า 4) รูปแบบต่างๆของเหรียญที่นิยมมีทรงระฆัง, เตารีด, สี่เหลี่ยม, ห้าเหลี่ยม, ใบเสมา ฯลฯ

การสร้างพระปั๊มเหรียญมีขั้นตอนอย่างสังเขป

1. นำแบบที่เขียนไว้มาถ่ายภาพลงแผ่นฟิล์มและยิงเลเซอร์จากคอมพิวเตอร์ทะลุผ่านแผ่นฟิล์มลงไปถึงเหล็ก การแตงลายบนแม่พิมพ์เหล็กเพื่อให้ลายคมชัดขึ้น ทำโดยใช้มีดที่มีความแข็งแรงหรือเครื่องมือที่ทำดัดแปลงขึ้นเองเจียรให้คม แกะแต่งหรือชุบให้มีความคมชัดของลาย

2. แท่งบล็อกเหล็กที่พร้อมจะนำเข้าเครื่องปั๊มโลหะต้องมีความแข็งแรงทนต่อแรงกระแทกได้ดี ช่วงต้องเพิ่มความแกร่งด้วยการแช่น้ำยาสไน(เป็นผงอัดก้อนสีขาว) โดยเอามาละลายน้ำในสัดส่วนระหว่าง 20 : 200 กรัม ใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ นำบล็อกเหล็กมาชุบโดยแช่น้ำยาสไนท่วมบล็อกนาน 2 นาที ยกบล็อกขึ้นให้สะเด็ดน้ำ นำบล็อกเหล็กมาเผาด้วยไฟแรงนาน 10-15 นาที จึงใช้คีมเหล็กคีบบล็อกเหล็กมาจุ่มน้ำทันทีเพื่อให้บล็อกเหล็กมีความแกร่งมากขึ้น

3. แผ่นโลหะซื้อจากกรุงเทพฯ มีสูตรเฉพาะของการผสมมีขายเป็นแผ่นโลหะแบนยาวพร้อมจะเข้าเครื่องตัดขึ้นรูปส่วนความกว้างความยาวและหนาแล้วแต่ความเหมาะสมของงาน ช่วงปั๊มเพียงคอยเลื่อนแผ่นโลหะ ให้เครื่องไฮดรอลิก กดแผ่นโลหะที่เป็นเศษเหลือจากการตัดขึ้นรูปนำไปจำหน่ายคืนให้กับทางร้านโดยหักจากที่ซื้อแผ่นโลหะใหม่มา

4. เครื่องปั๊มลายรูปจะเป็นบล็อกเหล็กด้านหน้า ด้าน หลัง ถ้าต้องการให้เหรียญที่ปั๊มมีลวดลายด้านเดียวก็ใส่บล็อก ด้านเดียวแต่ถ้าต้องการลวดลายทั้งสองด้านก็ใส่บล็อกทั้งด้านบนและด้านล่างของเครื่อง โดยบล็อกด้านหลังไปไว้ข้างล่างและบล็อกด้านหน้าไปไว้ด้านบน กดลอคให้ดีไม่ให้บล็อกเคลื่อน เพราะจะเสียเวลาตั้งใหม่และอาจเกิดอันตรายขึ้นได้ นำงานที่ผ่านการตัดขอบแล้วมาปั๊มลายที่เครื่องปั๊ม พร้อมกับทดลองปั๊มกับตะกั่วก้อน(เป็นโลหะที่มีราคาถูกสามารถหลอมเองได้) เพื่อดูปั๊มแล้วลายจะตรงกันหรือไม่ ถ้าไม่ตรงก็ต้องปรับหัวบล็อกใหม่ เครื่องปั๊มลายมีขนาดใหญ่กว่าเครื่องอื่นๆ เพราะต้องใช้แรงอัดไฮดรอลิกมากในการอัดปั๊มลายให้ได้ความคมชัดตามแบบ เครื่องปั๊มเหรียญมีทั้งกดสวิชและใช้คันโยก

5. เครื่องตัดขอบเป็นเครื่องมือสำหรับตัดส่วนเกินของเหรียญออกมาหลังจากที่ได้มีการปั๊มลายแล้ว เครื่องนี้จะมีลักษณะเหมือนกับเครื่องตัดขึ้นรูปถือมีกรไกรตัวผู้และกรไกรตัวเมียในเครื่อง ด้วยกรไกรตัวเมียจะวางบนแท่นด้านล่างของเครื่องลักษณะของกรไกรตัวเมียเป็นบ้ำรองรับพอดีกับเหรียญเพื่อรองรับแรงกระแทกการตัดของกรไกรตัวผู้ เมื่อวางพระปั๊มที่ยังไม่ได้ตัดขอบจะเห็นว่ากรไกรตัวเมียจะมีบ้ำที่ลึกลง

6. เครื่องเจาะรูพระปั๊มเหรียญสำหรับใส่ห่วงเป็นการนำเหล็กปลายแหลมมาติดที่ปากเครื่อง

ปั๊มขนาดเล็ก เมื่อหมุน พวงมาลัยที่เครื่องขึ้นให้ใส่เหรียญด้านที่เจาะรูสำหรับใส่ห่วงวางที่เครื่องในตำแหน่งเตรียมเจาะ เมื่อหมุนพวงมาลัยลงเหล็กปลายแหลมที่ถูกยกขึ้นนั้นจะถูกดึงลงมาเจาะที่รู ด้านของเหรียญให้ทะลุนำห่วงมาใส่ โดยสั่งซื้อเป็นถุง บรรจุถุงละ 100 ห่วงขึ้นไป ใช้คีมสองอันจับที่ปลายข้อและบิดไปคนละด้านกัน

7. ขั้นตอนสุดท้ายการเป็นทำผิวโลหะได้แก่การทำผิว มันเงา, ผิวพระเก่า ฯลฯ กรณีดำ ใช้กับโลหะทองเหลือง จะเพิ่มลักษณะความเงาเหลืองของผิวทองเหลือง กรณีดำ มีลักษณะเป็นผงอัดก้อนสีเหลืองออกสีเขียวคล้ำนำมาละลายน้ำใช้ส่วนผสมระหว่างกรดกับน้ำเท่ากันเป็นเทคนิคเฉพาะ -ตัวของช่าง กรณีแดง ใช้กับโลหะทองแดงเพื่อเพิ่มลักษณะความเงาแดงของผิวโลหะทองแดง มีลักษณะเป็นผงอัดก้อน สีชมพูคล้ำๆ ใช้ละลายน้ำ สองวิธีทำเหมือนกันจะต่างกันตรงเทคนิคในการผสมและการใช้กรด, ระยะเวลาจุ่มให้ผิวเงาออกมาสวยไม่เหมือนกัน การจุ่มน้ำกรดจะใช้เวลาเพียง 1 นาที แล้วก็ยกขึ้นก็จะได้พระปั๊มเหรียญขึ้นเงาได้สวยงาม การทำผิวพระเก่าใช้ใบพลูดำ นำพระโลหะมาคลุกและนำไปผึ่งแดด 1 วัน

การวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวแบบและกลยุทธ์ในการสร้างเหรียญ

ในการสร้างพระปั๊มเหรียญด้วยไฮดรอลิกนั้น เนื่อง จากเป็น การใช้เครื่องจักรและเครื่องมือที่ทันสมัยเกือบทั้ง หมดย่อมมีความแตกต่างกันบ้างในเรื่องของการตกแต่งเคลือบเงา เหรียญ

ประเด็นสำคัญของการดำเนินการที่ทำให้เกิดความแตกต่างจึงเป็นเรื่องที่พึงแสวงหา เพื่อให้เกิดการยอมรับจากลูกค้าเรื่องคุณภาพ(สนองความต้องการของลูกค้าในทุกเรื่องให้มากที่สุด) กับการทำทันเวลา ฯลฯ จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์หาแบบจำลอง(model)และกลยุทธ์ในการบรรลุความสำเร็จที่จะเป็นแนวทางการปรับระบบการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์

เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการด้วยการคิดเชิงกลยุทธ์ผู้วิจัยได้สอบถามปัญหา(common problems) ที่เกิด ในการประกอบการเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นความต้องการร่วม(common needs) เพื่อผสมผสานกับความสนใจร่วม (common interest) ของผู้ประกอบการที่เป็นประชากรทั้งหมดเพื่อการวิเคราะห์ให้มีการทำงานเชิงรุก (pro-active) แทนการทำงานเชิงรับ(reactive)ที่อาจจะนำมาซึ่งการไร้การควบคุมเพื่อกำหนดอนาคตหรือภาพรวมของชีวิต(scenario)ที่เหมาะสมต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากการสังเกตและการสอบถามอาจจะมีข้อสรุปที่ควรดำเนินการในเรื่องกลยุทธ์ เพื่อการทำงานเชิงรุกของโรงงานสร้างพระปั๊มเหรียญในเรื่องที่สำคัญดังต่อไปนี้

โรงงานที่ทำอุตสาหกรรมพระปั๊ม ผู้ประกอบการจะต้องเริ่มต้นจากการมีสิ่งที่จำเป็นต่อไปนีในการปรับปรุงระบบต่าง เพื่อให้เกิดแบบจำลองและกลยุทธ์ฯคือ

1. การมีวิสัยทัศน์ (vision) จะนำกระแสหรือตามกระแสแล้วแต่เพื่อนำไปสู่การตั้งแบบจำลองคือ ผู้ประกอบ- การ ต้องมองเห็นอนาคต (เพราะไม่มีลูกแก้ววิเศษ) และสร้างอนาคตในการสร้างพระปั๊มเหรียญด้วยการ “เล็งเป้า” ให้พบ(คิดไกล คิดใหญ่แต่ทีละขั้น) เพื่อให้การทำงานตามระบบธรรมชาติคือระบบ พาวเวอร์ 20:80 คือสามารถที่จะวิเคราะห์ปัญหาและค้นหาสาเหตุให้

เป็นแล้วประเมินว่าสาเหตุหลัก 20 โค้งที่ทำให้เกิดปัญหา 80 (เพื่อทำให้น้อยลงแต่ได้ผลมากขึ้น และมีเวลาทำเชิงรุกมากขึ้น)ด้วยการเน้นการแก้ปัญหา ด้วยการเปลี่ยนเป็น “ความต้องการร่วม” ผสมผสานกับ “ความสนใจร่วม” คือเป็นการทำงาน “เชิงรุก” ของโรงงานของคนวิสัยทัศน์แบบนี้ เมื่อมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องตาม SWOT Analysis ก็จะกลายเป็นแบบจำลอง วิสัยทัศน์ที่จะก่อตั้งควรนำมาซึ่งการเพิ่มขีดความสามารถในการนำเอา (ก) เทคโนโลยี หรือเอา (ข) แนวคิดที่เป็นความคิดดั้งเดิม(classic ideas) มาปรับใช้หรือดัดแปลงได้

2. การกำหนดภารกิจ (mission) ที่จะต้องมีกิจกรรมหลักเพื่อกำหนดภารกิจที่สมบูรณ์
ครบถ้วนด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

2.1 กฎทุกกฎที่สร้างต้องเอื้อประโยชน์ในการที่จะเลือกงานที่ง่าย ที่จำเป็นต้องทำและคัดสรรความพยายาม ในการเปลี่ยนปัญหาเป็นความสำเร็จตาม “ใบสั่ง” จากลูกค้าเพื่อให้ได้ “รางวัล” ตอบแทนที่คุ้มค่า

2.2 สร้างการเปลี่ยน แปลงพัฒนาให้ได้แม้ควบคุมปัจจัยหลายอย่างไม่ได้ คือนวัตกรรมทุกอย่างมีการเกิดการดับแต่อย่ามัวรอให้ดับ สร้าง S-curve ใหม่ แทนการ “เกิดโต และดับ”ของนวัตกรรมเดิม

2.3 สร้างระบบ (system) เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนปัญหาเป็นโอกาสให้เปลี่ยนจาก การทำมาหากิน เป็นการประกอบอาชีพ และมาเป็นการหล่อหลอมคนในองค์กรที่ให้มีร่วมมือร่วมใจกัน ในการมีเป้าหมายร่วม การเปลี่ยนมุมมองและการปรับตนเองของผู้ประกอบการในการพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกับคนอื่นและสร้างความเชื่อมั่น (trust) ให้กับลูกค้า และเครือข่ายตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง

2.4 การสร้างทักษะที่ตอบ สนองสถานการณ์จะจง (ก) ในการทำงานเช่น การตัดสินใจทำเพื่อการมีรายได้เพิ่มขึ้นทักษะการเก่งเฉพาะด้าน และความสามารถในการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ข) ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการกำหนดภารกิจนี้จะนำไปสู่การกำหนดเป้าประสงค์ (goals) และอื่นๆ

3. การกำหนดกลยุทธ์(strategy)เพื่อให้เกิดการได้ เปรียบจากการไม่สามารถคาดเดาได้ด้วยการฝึกฝนการเผชิญหน้ากับสิ่งท้าทาย โดยมีองค์ประกอบของสิ่งต่อไปนี้

3.1 กลยุทธ์การสร้างโจทย์ล่วงหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สัญชาตญาณที่อาจจะทำลายโอกาส (ก) มีหนทางไหนในการยกระดับในการเอาชนะทางธุรกิจเพื่อวางตำแหน่งทางการตลาดให้อยู่ในระดับต้นๆ (ข) สัญญาณหรือ“ความหมาย” อะไรที่จะเป็นกระแส(trend)ในการสร้างพลังขับเคลื่อนนวัตกรรม (innovation driven) ให้เกิดกับตัวเราในการผลักดันโรงงานสร้างพระให้มีที่เป็นการสร้าง “ความแตกต่าง” (make it different) และสิ่งที่ดีกว่า (make it better) จากเดิมที่คิดจากผลิตมากแต่กำไรน้อย (more for less) ไปเป็นผลิตมาก กำไรมาก (more for more)

3.2 กลยุทธ์การเฝ้าสังเกตเพื่อปรับเปลี่ยน คือ (1) เป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ตอบสนองในเรื่องต่อไปนี้ (ก) ความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตามรูปแบบการขับเคลื่อน

โดยตลาด(market driven) ทั้งที่เป็นมุมมองจากลูกค้าสู่ภายใน (outside in) และความต้องการของตลาดแบบการขับเคลื่อนตลาด(market driving)ที่เป็นมุมมองจากภายในสู่ลูกค้า (inside out) ที่ต้องอาศัยการให้การศึกษา (educate) หรือเป็นการผสมผสานระหว่างทั้งสองรูปแบบร่วมกัน (co-creating marketing) ที่ผันไปสู่สิ่งที่เรียกว่าเป็นระบบการตลาดที่มีการเปลี่ยนโฉมใหม่ (transformation marketing) (ข) การเปลี่ยนโฉมใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ในการสร้างพระปิ่นเหรียญ (ค) การเปลี่ยนรูปแบบ ของการให้บริการองค์กรที่แข็งแกร่งเท่านั้นที่มีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเร็วที่สุด (2) การปรับเปลี่ยนนั้นต้องสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน 2 ด้านคือ (ก) การเสริมสร้าง ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน เช่น การปรับเปลี่ยนระบบการผลิต การปรับ เปลี่ยนระบบธุรการ ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนจากภายในที่ถือเป็นจุดมุ่งหมาย (purpose) ที่จะไปสู่เป้าหมายเพื่อช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดผลได้สูงขึ้น (ข) การเพิ่มความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้าและคนในโรงงานสร้างพระในสถานการณ์ชนะชนะ (win-win situation) คือ ทำให้คนในองค์กร คือ โรงงานสร้างพระ มีความสุข เต็มใจทำงาน แก้ปัญหาด้วยความเร็วสูง มีความพึงพอใจร่วมเมื่อกิจกรรมแล้วเสร็จลง ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนของจุดมุ่งหมายภายนอกที่ไปสู่เป้าหมายในการที่จะทำให้เครือข่าย กลุ่มเป้าหมายหรือลูกค้าเพิ่มมากขึ้น ทรายของหน่วยงาน ผลผลิตบริการจะเป็นที่รู้จักมากขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การขยายตัวเพิ่มขึ้นของยอดขาย(หรือการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย)(3) การเฝ้าสังเกตจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้ (ก) การจดจ่อกับสิ่งที่เป็ประโยชน์ (ข) การพอกพูนความรอบรู้ (ค) ทำในสิ่งเริ่มต้นให้สำเร็จเพื่อได้รับการจดจำจากลูกค้าและเครือข่าย และผู้เกี่ยวข้อง

3.3 กลยุทธ์การก่อรูปของความเข้าใจกลไกการทำงานเพื่อเพิ่มทิศทางการก้าวหน้าได้แก่ การกำหนดเรื่องที่จะทำเป็นต่อความสำเร็จของงานของโรงงานในการสร้างพระปิ่นเหรียญในเรื่องต่อไปนี้ ก) การเสาะแสวงหาวิธีการทำงานน้อยลงแต่ได้ผลลัพธ์สูงสุด ข) การเสาะหาทางเลือกที่เป็น“ทางเดิน”เพื่อลดต้นทุน เช่นการพอกพูนสติปัญญา การแสวงหาข้อมูลที่มีคุณค่า การพัฒนาจุดมุ่งหมาย การเพิ่มอุปนิสัยที่ดี การพัฒนาจิตวิญญาณที่ยึดมั่นพันธะสัญญา (commitment) การคิดถึงอนาคตเพื่อยกระดับและขยายขอบเขตของภารกิจ ค) ความเข้าใจในการผสมผสานของทีมากกว่า เข้าด้วยกันเพื่อสร้างสิ่งใหม่(นวัตกรรม)ให้เกิดแรงเหวี่ยงที่แท้จริง(real momentum)

3.4 ตัวชี้วัด (indicators) ของนวัตกรรมการสร้างพระปิ่นเหรียญที่ควรคำนึงได้แก่ ก) ประโยชน์การใช้สอย (utility) โดยเฉพาะการเพิ่มคุณภาพ (quality) คุณภาพที่เป็นไปตามความต้องการของลูกค้าที่ต้องคำนึงร่วมในเรื่องต่อไปนี้ (ก) ความถูกต้องและมีทิศทางที่บรรลุเป้าหมาย (เช่นด้านเทคโนโลยีเทคนิคในการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต เครื่องจักร วัตถุดิบ แรงงานที่เป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนการผลิตและบริการ (ข) เวลาด้านความเร็วการบริการและอายุการใช้งาน, ด้านจิตวิทยาเช่น ความทันสมัย, ด้านการบริการ (ค) คุณธรรมและจริยธรรมและประสิทธิภาพ (efficiency) ข) การยกระดับ(upgrade)ชีวิตที่มีคุณค่าเช่นการมีแบบเหรียญที่สวยงามเป็นผลทางจิตที่มีการติดยึดทางจิตใจที่องกามมากกว่า ค) สามารถตอบสนองต่อรสนิยมที่

หลากหลายของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่แตกต่างกันว่าอาจจะเป็นเป้าหมายทั่วไป (mass) หรือเป็นกลุ่มเฉพาะ (niche) หรือเน้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรืออาจสร้างสรรค์ เช่น การมีรูปแบบที่หลากหลายของพระพิมพ์ที่มีทั้งความสง่างาม ความเมตตา การให้พร การมีอำนาจ อย่างใดอย่างหนึ่งที่มีการเน้นเฉพาะหรือการรวมอยู่ในหนึ่งเดียวของรูปแบบให้มากที่สุดซึ่งขึ้นอยู่กับกรอบ-แบบเหรียญที่เป็นตัวอย่างซึ่งควรมีสำรองให้เลือกให้มากที่สุด ง) ความเหมาะสม (suitability) ทั้งด้านเวลา สถานการณ์ ที่จะกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ ในเรื่องของการใช้ประโยชน์คือการใช้ได้หลายรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและสังคม จ) ง่าย ลดทั้งความยุ่งยากและสลับซับซ้อน (simplicity) ให้มากที่สุด ในขั้นตอนและวิถีทาง (way) ของการทำงานเพื่อลดข้อผิดพลาดให้เกิดน้อยที่สุด ฉ) แบ่งแยกไปทำเป็นชิ้นๆ ได้ (divisibility) เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่างด้วยการจำแนกได้ตามแรงงานที่มีและไม่มีฝีมือ ช) จัดการกับสิ่งที่ไม่จำเป็นขยออกไปเหลือแต่ที่จำเป็นในกระบวนการทำงาน รวมทั้งการลดขั้นตอนในการทำงาน ซ) ลดการสูญเสียจาก (1) การผลิตเกิน (2) การรอคอย (3) การขนส่ง (4) ขั้นตอนการผลิต (5) การดำเนินงาน (6) สต็อก (7) ของเสียที่มากขึ้นหรือต้องแก้ไข (8) การปรับวัฒนธรรมชาติเอามาใช้ให้เกิดผลสูงสุดตามจำเป็น

3.5 การก้าว ไปข้างหน้าด้วยการทดสอบกลยุทธ์ (หนทางสู่ความสำเร็จในการบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด) และปรับให้เกิดผลด้วยการทำแผนที่กลยุทธ์

สรุปผลการวิจัย

การทำแผนที่กลยุทธ์เสมือนกับมี “แม่กุญแจ” ที่ไขได้ทุกกุญแจ คือเป็นการใช้พลังที่ยึดหยุ่นให้เกิดผลเต็มที่มีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด

ทั้งนี้ก็มีเรื่องที่ควรคำนึงสำหรับโรงงานประกอบการสร้างพระปั้มเหรียญในเรื่องนี้ในเรื่องที่สำคัญต่อไปนี้ ได้แก่

1. การ “ฟัง” และการ “เล็ง” เพื่อโฟกัส (focus) ในการกำหนด “ตำแหน่ง” การเข้าสู่การแข่งขัน และทางสู่ความสำเร็จ ด้วยการ 1.1 ทำสมองให้ “ว่างเปล่า” เพื่อการเติมเต็ม 1.2 เพื่อค้นหาโอกาสในการเปลี่ยนแปลงให้เกิดการลดความเสี่ยงในการประกอบการเมื่อมีการ “รุกคืบ” เข้าสู่เส้นทางอนาคต 1.3 ค้นหา “ปัญหาพร้อม” (common problems) เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อมูลเป็น ความสนใจร่วม (common interest) และความต้องการร่วม (common needs)

2. ความเข้าใจความสัมพันธ์ของระบบย่อยในระบบใหญ่ที่เชื่อมโยงกัน สนับสนุนกัน

3. การเคลื่อนที่เพื่อเปลี่ยนตำแหน่ง (ยึดมั่นความสำเร็จ) ด้วยการกระทำสิ่งที่จำเป็นต่อความสำเร็จให้เกิดการ “ลื่นไหลเสมือนสายน้ำ” และการเปลี่ยนแปลงอย่างยืดหยุ่นได้เสมือนดัง “สายลม” ที่เปลี่ยนแปลงตลอดด้วยการ 3.1 การปรับเปลี่ยนอุปนิสัยให้เหมาะสมตามเงื่อนไขของเวลาและสถานการณ์ 3.2 การสร้าง “ภูมิปัญญา” เกิดจากประสบการณ์การกระทำที่มีวินัยตามหลักการและวิธีการปฏิบัติ (ไม่งั้นเป็นแค่ทฤษฎีถ้าไม่ได้มีวินัยในการทำ) 3.3 การปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์เพื่อไปถึงโอกาสอย่างทันเวลา ด้วยการ ก) เคลื่อนที่เร็วด้วยการเอาชนะปัญหา

อุปสรรคเพื่อความก้าวหน้าด้วยการตีเหล็กเมื่อยังร้อน การแก้เกมต้องกระทำโดยยึดหลักของ การ รุกคือการตั้งรับที่ดีที่สุด การหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งหากจะเกิดการเสียเปรียบ การเป็น “เงา” ของคนที่ สำเร็จเพื่อใช้เป็นแบบอย่าง เพิ่มขีดความสามารถในการรักษาสัมพันธภาพ หากเพียรแม้ชนะก็ยัง ไม่หยุด การเสาะแสวงหาทรัพยากรอย่างสม่ำเสมอการทำให้เห็นถึงความคาดหวัง การเผชิญหน้า กับปัญหาโดยตรงเพื่อสร้างแรงบันดาลใจจากภาวะสิ้นหวัง ข) จินตนาการภาพ “ตำแหน่งใหม่” ตลอด

เอกสารอ้างอิง

พระปัมเหรียญโลหะ : ข้อมูลพื้นฐานบางอย่าง. <http://www.lib.ubu.ac.th>(ไม่ระบุชื่อผู้แต่ง)

(22 สิงหาคม 2551)

ศิริกฤต ฤกษ์หรรษา. 2551. แบบจำลอง การจำลองแบบและนวัตกรรม. เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 210 หน้า.

ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. 2551, ข่าวสดรายวัน. 18 (6506) 21 กันยายน 2551, คอลัมน์ บิ๊กสโตร์ อ้าง จาก http://www.matichon.co.th/khaosod/view_news : 1. (30/9/2551)

_____. 2551 ก. “ประวัติศาสตร์ของเหรียญ”, สดุดยอคมตะ 109 มงคลเหรียญ, กองบรรณาธิการข่าว สด, สนพ.มติชน : 10-11. (30/9/2551)

อรธวัดี ศิริสิทธิขงไชย 2551, สดุดยอคมตะ 109 มงคลเหรียญ, กองบรรณาธิการข่าวสด, สนพ. มติชน

: 18 กันยายน 2549 และ 02 กรกฎาคม 2546

(<http://arcbs.bsru.ac.th/rLocal/print.php?story=06/09/09/4501547>) (12/7/2551)